

Wpływ pandemii COVID-19 na wybrane dziedziny życia w województwie świętokrzyskim w 2020 r.

16.07.2021 r.

19,4%

Wzrost liczby zgonów w skali roku

Pandemia COVID-19 wpłynęła na wszystkie dziedziny życia ludności. Jej bezpośrednim skutkiem był znaczny wzrost liczby zgonów, będący efektem zarówno działania wirusa, jak i pojawienia się okresowych utrudnień w dostępie do służby zdrowia. W związku z ogłoszeniem w Polsce 12 marca 2020 r. stanu zagrożenia epidemicznego (20 marca – stanu epidemii), wprowadzono szereg ograniczeń dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej i społecznej. Obostrzenia dotyczyły również swobody przemieszczania.

Wybrane elementy sytuacji demograficznej

Bezpośrednim skutkiem pandemii było przyspieszenie obserwowanych w latach poprzednich procesów depopulacyjnych. Na koniec 2020 r. liczba ludności w województwie świętokrzyskim była o 0,8% mniejsza niż przed rokiem, obniżając się do 1224,6 tys. Spadek ten był przy tym większy niż w skali kraju, gdzie wyniósł 0,3%.

Ubytek ludności spowodowany został przede wszystkim znacznie większą niż rok wcześniej liczbą zgonów (o 19,4%). Wzrost ten był wyższy niż w skali kraju, gdzie w 2020 r. zmarło o 16,5% osób więcej niż rok wcześniej. Stosunkowo wysoka umieralność w województwie świętokrzyskim w większym stopniu uwidoczniła się wśród mężczyzn. Liczba zgonów w tej grupie wzrosła w skali roku o 20,6%, podczas gdy liczba zmarłych kobiet była o 18,2% większa niż przed rokiem.

Zagrożenie dla życia, wskutek zakażenia wirusem SARS COV-2, wzrastało wraz z wiekiem chorego. Potwierdza to analiza liczby zgonów w województwie w poszczególnych grupach wieku. Wśród osób młodych (poniżej 30 lat) nie odnotowano zwiększonej śmiertelności. Wzrost liczby zgonów wystąpił powyżej tej granicy, przy czym o ile wśród osób w wieku 30-64 lata, w poszczególnych grupach wiekowych, zmarło od kilku do kilkunastu procent więcej osób niż rok wcześniej, to wśród najstarszych (w wieku 65 lat i więcej) liczba zgonów przekroczyła poziom sprzed roku średnio o 22,3%.

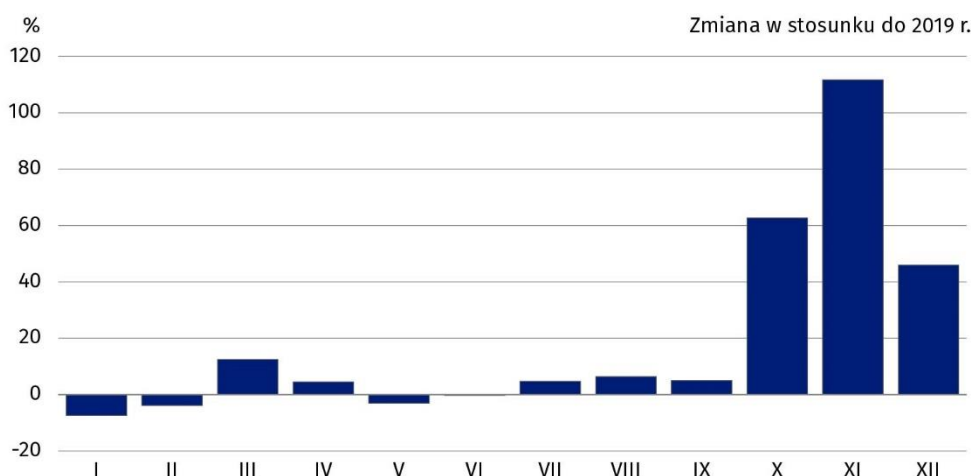
Odnotowano znaczny wzrost liczby zgonów w stosunku do roku poprzedniego. Jego skala rosła wraz z wiekiem ludności

Tabl. 1. Zgony według wieku

Wiek	2019	2020	
	w osobach		2019=100
Ogółem	14494	17309	119,4
0 lat	29	40	137,9
1-19	33	33	100,0
20-29	92	78	84,8
30-39	244	273	111,9
40-49	474	549	115,8
50-59	1155	1213	105,0
60-64	1265	1418	112,1
65-69	1593	1936	121,5
70-74	1558	2007	128,8
75-79	1485	1742	117,3
80-84	2083	2632	126,4
85 lat więcej	4483	5388	120,2

Wzrost liczby zgonów w stosunku do roku poprzedniego był nierównomiernie rozłożony na przestrzeni roku. Przez pierwsze 9 miesięcy pozostawał stosunkowo niewielki. Jedynie w marcu przekroczył 10%. Dopiero ostatni kwartał przyniósł znaczny wzrost umieralności mieszkańców województwa świętokrzyskiego. W efekcie, o ile w okresie styczeń-wrzesień 2020 r. liczba zgonów była większa niż rok wcześniej o 1,8%, to w okresie październik-grudzień – o 72,0%. Szczyt osiągnięty został w listopadzie, w którym liczba zgonów ponad dwukrotnie przekroczyła poziom sprzed roku.

Wykres 1. Zgony według miesiący w 2020 r.

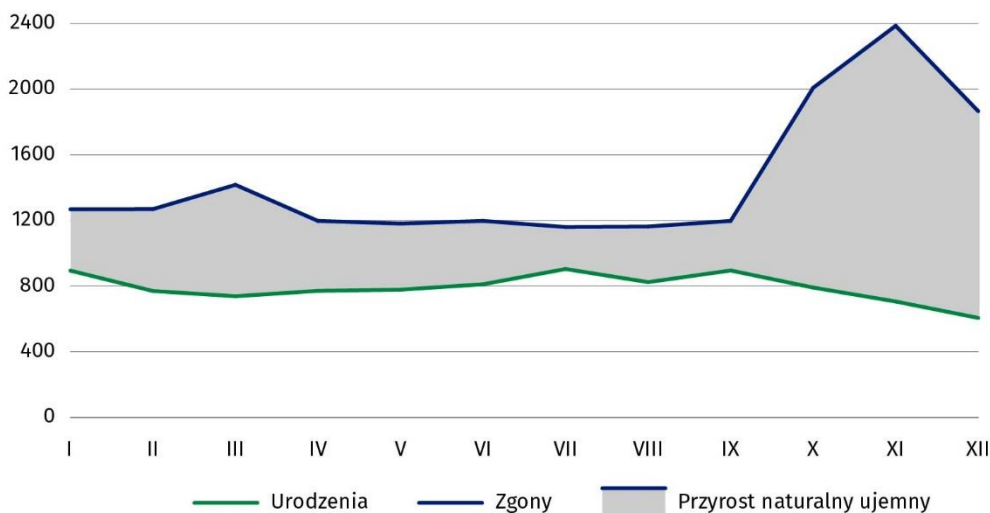
Wzrost liczby zgonów odnotowano we wszystkich powiatach, był jednak znacznie zróżnicowany. Najwyższy był w starachowickim (o 28,4%) i kazimierskim (o 27,9%). Najmniejszy wzrost liczby zgonów wystąpił natomiast w powiatach opatowskim i włoszczowskim, w których w 2020 r. zmarło odpowiednio o 11,9% oraz 13,0% więcej osób niż przed rokiem.

W 2020 r. pandemia nie wpłynęła istotnie na liczbę urodzeń żywych. Na przestrzeni 12 miesięcy była ona o 7,2% mniejsza niż rok wcześniej. Niepokojącym sygnałem, wskazującym na możliwe pogorszenie w dłuższej perspektywie, był jednak znaczny spadek liczby urodzeń w grudniu. W miesiącu tym w województwie świętokrzyskim urodziło się o 22,3% mniej dzieci niż rok wcześniej.

Efektom wysokiego wzrostu liczby zgonów przy równoczesnej spadkowej tendencji w zakresie urodzeń, było znaczne obniżenie przyrostu naturalnego. Na przestrzeni 2020 r., w kolejnych miesiącach, liczba zgonów przekraczała liczbę urodzeń żywych, a w ostatnim kwartale nastąpiło znaczne pogłębienie tej niekorzystnej tendencji. W efekcie przyrost naturalny w województwie świętokrzyskim w 2020 r. wyniósł minus 7821 (wobec minus 4274 rok wcześniej). W przeliczeniu na 1000 ludności obniżył się z minus 3,5‰ do minus 6,4‰ i był najniższy w Polsce.

Efektom znacznego wzrostu liczby zgonów i równoczesnej spadkowej tendencji urodzeń było obniżenie przyrostu naturalnego. Intensyfikacja tego procesu wystąpiła w IV kwartale

Wykres 2. Ruch naturalny ludności w 2020 r.

Poczucie niepewności związane z rozwojem pandemii, a także pojawienie się restrykcji związanych z organizacją zabaw weselnych przyczyniły się do znacznego spadku liczby zawieranych małżeństw. W 2020 r. mieszkańcy województwa świętokrzyskiego zawarli 4,2 tys. związków małżeńskich, tj. o 21,9% mniej niż przed rokiem. Spadek ten był nieco większy niż średnio w kraju, gdzie wyniósł 20,9%.

Wprowadzone ograniczenia dotyczące organizacji zabaw weselnych wpłynęły na znaczny spadek liczby zawieranych małżeństw

Tablica. 2. Bilans małżeństw

Małżeństwa	2019	2020
	w osobach	
Zawarte	5354	4183
Rozwiązane	7140	8197
przez śmierć	5678	6830
męża	4202	5098
żony	1476	1732
przez rozwód	1462	1367
Różnica między małżeństwami zawartymi i rozwiązanymi ^a	-2782	-4706

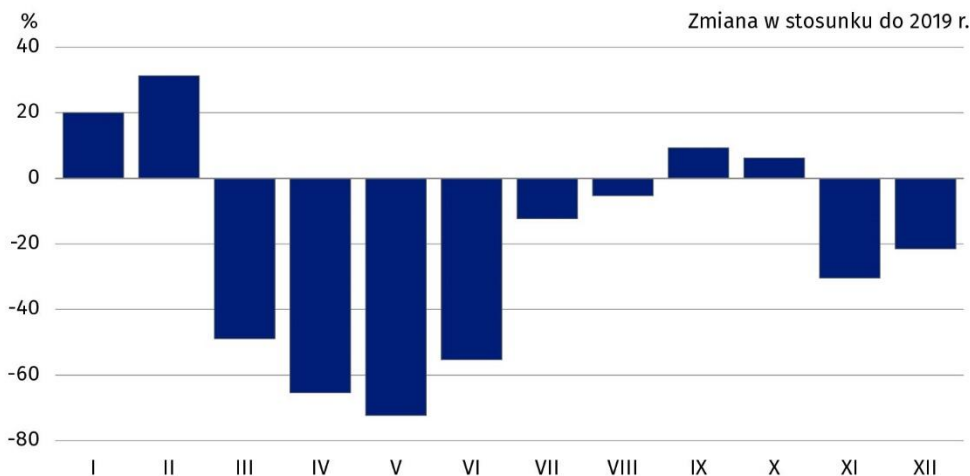
a Po uwzględnieniu salda migracji zagranicznych i wewnętrznych osób pozostających w stanie małżeńskim.

Znacznie mniejszą niż przed rokiem liczbę związków małżeńskich odnotowano we wszystkich powiatach. Największy spadek wystąpił w powiecie kazimierskim (o 30,4%) oraz m. Kielce (o 28,6%). Stosunkowo najmniejszy był natomiast w powiatach skarżyskim (o 10,6%) i staszowskim (o 12,3%).

Wraz ze spadkiem liczby zawieranych małżeństw rosta liczba małżeństw rozwiązanych przez śmierć jednego ze współmałżonków (o 20,3%), przy czym liczba związków rozwiązanych wskutek zgonu męża wzrosła o 21,3%, a żony o 17,3%. W rezultacie tych dwóch przeciwnych tendencji, przewaga liczby małżeństw rozwiązanych nad zawartymi w ciągu roku zwiększyła się o 69,2% i wyniosła 4,7 tys.

Liczba zawieranych małżeństw skorelowana była z intensywnością skutków pandemii. Zdecydowanie największy spadek wystąpił w miesiącach następujących bezpośrednio po pojawieniu się wirusa i wprowadzeniu bardzo dużych obostrzeń sanitarnych. Minimum osiągnięte zostało w maju, w którym spadek w skali roku wyniósł 72,3%. Wraz ze znoszeniem obostrzeń liczba zawieranych związków małżeńskich stopniowo wracała do poziomu sprzed roku, a we wrześniu i październiku nieznacznie go przekroczyła. Nasilająca się druga fala zachorowań oraz wprowadzenie kolejnych obostrzeń sanitarnych spowodowały, że w dwóch ostatnich miesiącach roku ponownie notowano znaczny spadek, jednak nie był on tak głęboki jak na początku pandemii. W okresie listopad-grudzień 2020 r. liczba zawartych małżeństw była o 24,6% mniejsza niż rok wcześniej.

Wykres 3. Małżeństwa według miesiący w 2020 r.

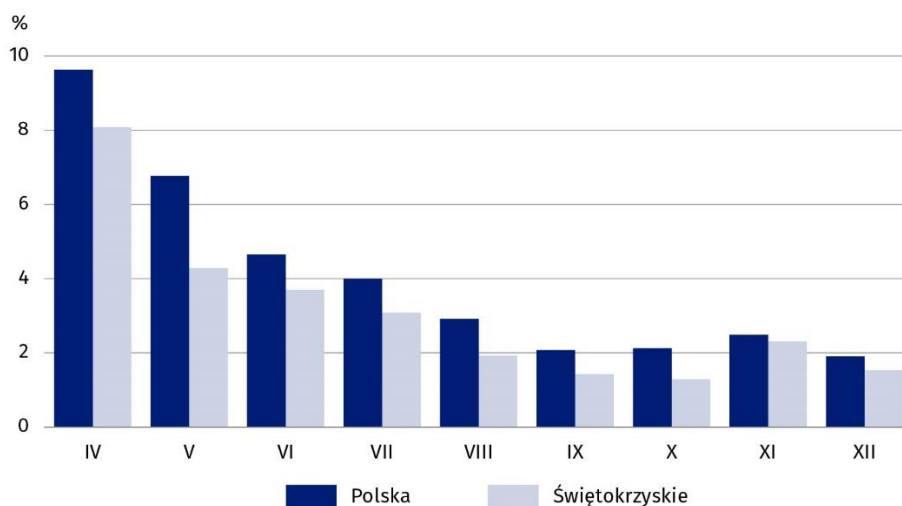

Działalność gospodarcza i rynek pracy

Wpływ pandemii COVID-19 na działalność przedsiębiorstw w województwie świętokrzyskim zmniejszał się stopniowo na przestrzeni roku. O ile w kwietniu 2020 r. 8,1% podmiotów, które złożyły meldunek DG1, wskazało ją jako czynnik wywołujący istotne zmiany w prowadzeniu działalności gospodarczej, to w grudniu 2020 r. ich odsetek obniżył się do 1,5%. Najczęściej jako przyczynę zmian w działalności gospodarczej związanej z COVID-19 wskazywano zmianę liczby zamówień.

Udział podmiotów doświadczających skutków COVID-19 w kolejnych miesiącach pozostawał w świętokrzyskim mniejszy niż średnio w kraju. W całej Polsce odsetek jednostek, które raportowały zmiany spowodowane pandemią w okresie kwiecień-grudzień 2020 r., obniżył się z 9,6% do 1,9%.

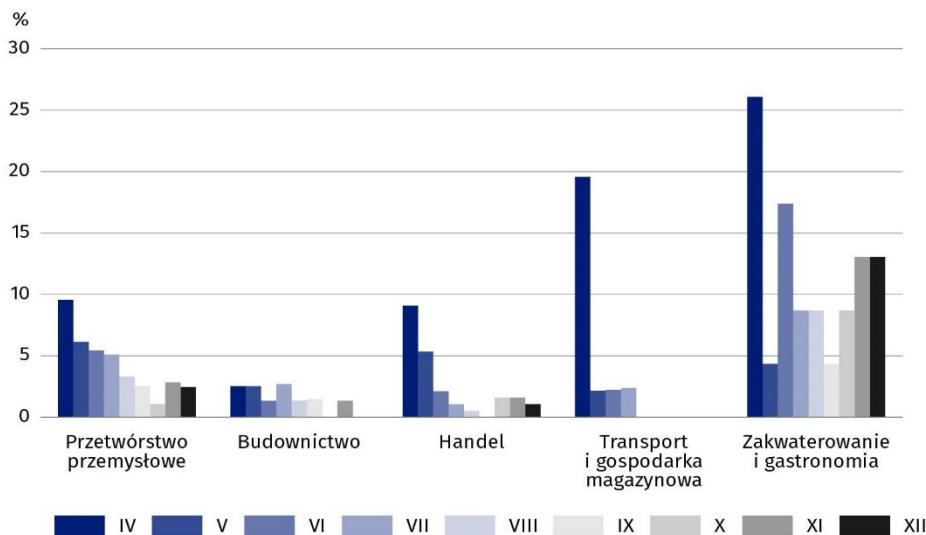
Wykres 4. Udział jednostek zgłaszających zmiany spowodowane COVID-19^a w 2020 r.

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wpływ pandemii różnicował rodzaj prowadzonej działalności. Na początku jej skutki odczuwalne były w większości sekcji sektora przedsiębiorstw. Wyjątek stanowiło budownictwo, w którym pandemia jedynie w niewielkim stopniu wpłynęła na prowadzoną działalność. Wraz z upływem czasu, wpływ wirusa SARS COV-2 w większości sekcji znacznie się zmniejszył. W ostatnich miesiącach roku, pandemia dotykała w województwie świętokrzyskim przede wszystkim przedsiębiorstwa zajmujące się zakwaterowaniem i gastronomią. W grudniu 2020 r. zmiany związane z pandemią COVID-19 zgłaszało 13,0% firm prowadzących taką działalność. W drugiej pod tym względem sekcji (przetwórstwie przemysłowym) odsetek ten wyniósł 2,5%.

Wykres 5. Odsetek jednostek zgłaszających zmiany spowodowane COVID-19ª według wybranych sekcji w 2020 r.

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wprowadzone przepisami prawa rozwiązania zapobiegające i przeciwdziałające rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 oraz zwalczające wywołaną nim chorobę odnosiły się także do rynku pracy. Wśród nich było m.in. umożliwienie wykonywania pracy poza miejscem jej stałego wykonywania, czyli pracy zdalnej, jak również korzystanie z wynagrodzenia za czas choroby lub zasiłku chorobowego z powodu objęcia kwarantanną lub izolacją.

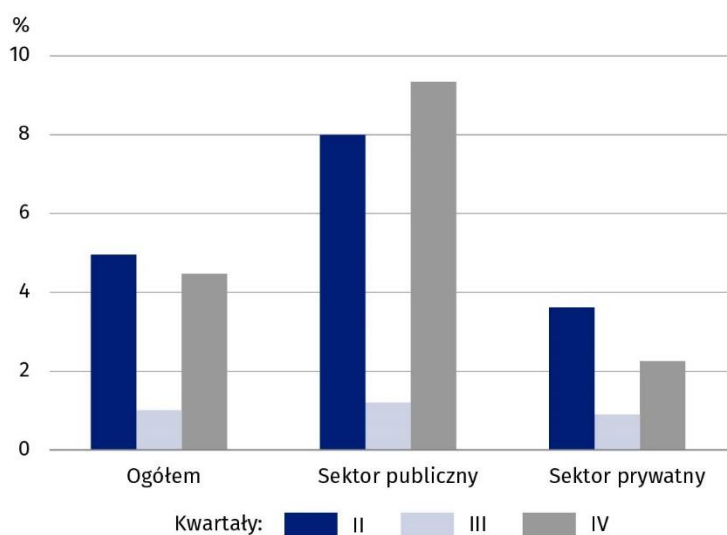
Udział osób, które pracowały zdalnie w związku z sytuacją epidemiczną, w ogólnej liczbie pracujących objętych badaniem „Popyt na pracę” w województwie świętokrzyskim, podlegał wahaniom w zależności od natężenia pandemii. Na koniec czerwca 2020 r. wyniósł 5,0%. Kolejne trzy miesiące wraz z rozluźnianiem restrykcji sanitarnych, przyniosły jego wyraźny spadek (do 1,0%). Wzrost zachorowań w ostatnim kwartale przyczynił się do ponownego zwiększenia zainteresowania tego typu pracą. W rezultacie na koniec grudnia 2020 r. udział osób, które pracowały zdalnie osiągnął 4,5%.

Wykorzystanie pracy zdalnej zdecydowanie wyższe było w sektorze publicznym, przy czym odsetek pracujących w ten sposób zwiększył się z 8,0% na koniec czerwca 2020 r. do 9,3% sześć miesięcy później. Odmienną tendencję odnotowano w sektorze prywatnym, w którym w tym samym okresie wystąpił spadek udziału osób pracujących zdalnie w związku z sytuacją epidemiczną (z 3,6% do 2,5%).

Wykorzystanie pracy zdalnej skorelowane było z natężeniem pandemii

Wykres 6. Udział pracujących, którzy w związku z sytuacją epidemiczną pracowali zdalnie według sektorów własności w 2020 r.

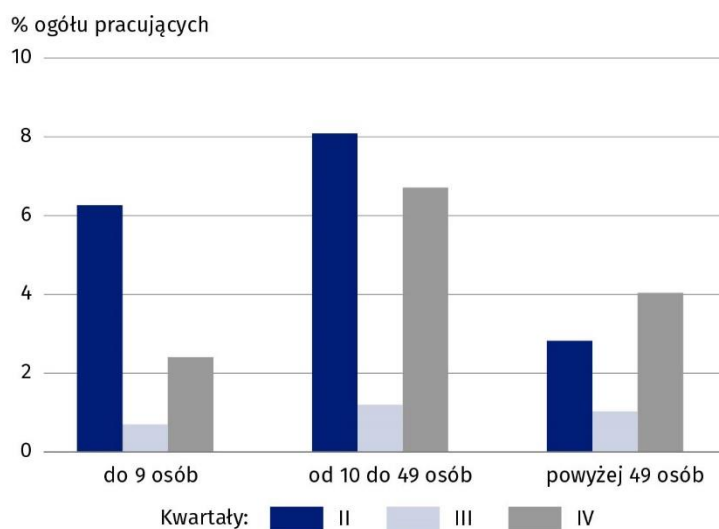
Stan na koniec kwartału

W skali całej gospodarki wykorzystanie pracy zdalnej w celu ograniczenia zagrożenia epidemicznego największe było w jednostkach zatrudniających od 10 do 49 osób. Udział pracujących zdalnie w jednostkach tej wielkości zmniejszył się jednak z 8,1% na koniec czerwca 2020 r. do 6,7% sześć miesięcy później. Jeszcze szybciej spadek wykorzystania pracy zdalnej postępował w jednostkach zatrudniających do 9 osób (z 6,3% do 2,4%). Odwrotny proces wystąpił w podmiotach dużych (zatrudniających powyżej 49 osób), w których udział pracujących zdalnie na koniec grudnia 2020 r. wzrósł do 4,0% (wobec 2,8% w czerwcu 2020 r.).

Wykres 7. Udział pracujących, którzy w związku z sytuacją epidemiczną pracowali zdalnie według liczby pracujących w 2020 r.

Stan na koniec kwartału

W celu ograniczenia rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej wprowadzone zostały formy czasowego odosobnienia ze względu na podejrzenie zakażenia, między innymi w postaci kwarantanny oraz izolacji. W województwie świętokrzyskim pracujący, którzy według stanu na 31 grudnia 2020 r. korzystali z wynagrodzenia za czas choroby lub zasiłku chorobowego z powodu objęcia kwarantanną lub izolacją stanowili 2,3% ogółu pracujących (wobec 2,0% sześć miesięcy wcześniej). Udział ten pozostawał mniejszy niż średnio kraju, gdzie w analogicznym okresie zwiększył się z 2,1% do 3,0%.

Podobnie jak w przypadku pracy zdalnej, na koniec 2020 r. kwarantanną lub izolacją najczęściej obejmowani byli pracownicy firm zatrudniających 10-49 osób. Stanowili oni 3,1% ogółu pracujących w podmiotach tej wielkości. W przedsiębiorstwach powyżej 49 pracujących udział osób korzystających z wynagrodzenia za czas choroby lub zasiłku chorobowego z powodu objęcia kwarantanną lub izolacją wyniósł 2,1%, a w grupie firm do 9 pracujących – 2,0%.

Ochrona zdrowia

Skutkiem wprowadzenia obostrzeń sanitarnych i związanych z tym dodatkowych procedur było pojawienie się utrudnień w dostępie do służby zdrowia. W 2020 r. liczba porad udzielonych w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (bez porad w izbach przyjęć szpitali ogólnych) wyniosła w województwie świętokrzyskim 8185,8 tys. i była o 14,9% mniejsza niż przed rokiem (w skali skrajnie zmniejszyła się o 13,1%). Szczególnie duży spadek dotyczył w świętokrzyskim porad stomatologicznych, których udzielono o 28,1% mniej niż przed rokiem, podczas gdy liczba porad lekarskich zmalała o 13,6%. W tej drugiej grupie bardziej zmniejszyła się liczba porad specjalistycznych (o 18,2%). W ramach podstawowej opieki zdrowotnej zrealizowano o 9,7% mniej porad niż rok wcześniej.

Utrudnieniu uległ dostęp do podstawowych świadczeń zdrowotnych. Zmalała m.in. liczba porad ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, osób, którym udzielono pomocy w ramach ratownictwa medycznego oraz korzystających z leczenia uzrowiskowego. Znaczną część porad podstawowej opieki zdrowotnej świadczono na odległość w formie teleporad

Tablica 3. Porady udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej^a

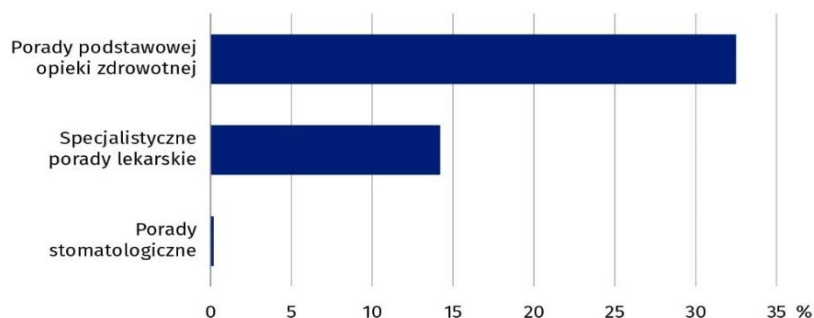
Porady	2019	2020	2019=100
	w tys.		
Ogółem	9622,6	8185,8	85,1
Lekarskie	8761,6	7566,3	86,4
w tym specjalistyczne	3023,0	2478,5	81,8
Stomatologiczne	861,0	619,5	71,9

a Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

W związku z wystąpieniem stanu epidemii w 2020 r. wprowadzono szczególne rozwiązania świadczenia usług medycznych związane z funkcjonowaniem teleporad¹, szczególnie w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.

W 2020 r. w formie teleporad² zrealizowano 1609,2 tys. porad lekarskich w podstawowej opiece zdrowotnej oraz 351,8 tys. w opiece specjalistycznej. Zdecydowanie najrzadziej tę formę świadczenia usług wykorzystywano w grupie porad stomatologicznych, wśród których porady świadczone na odległość stanowiły 1,1 tys.

Wykres 8. Udział teleporad w poradach ambulatoryjnych według rodzaju porad w 2020 r.

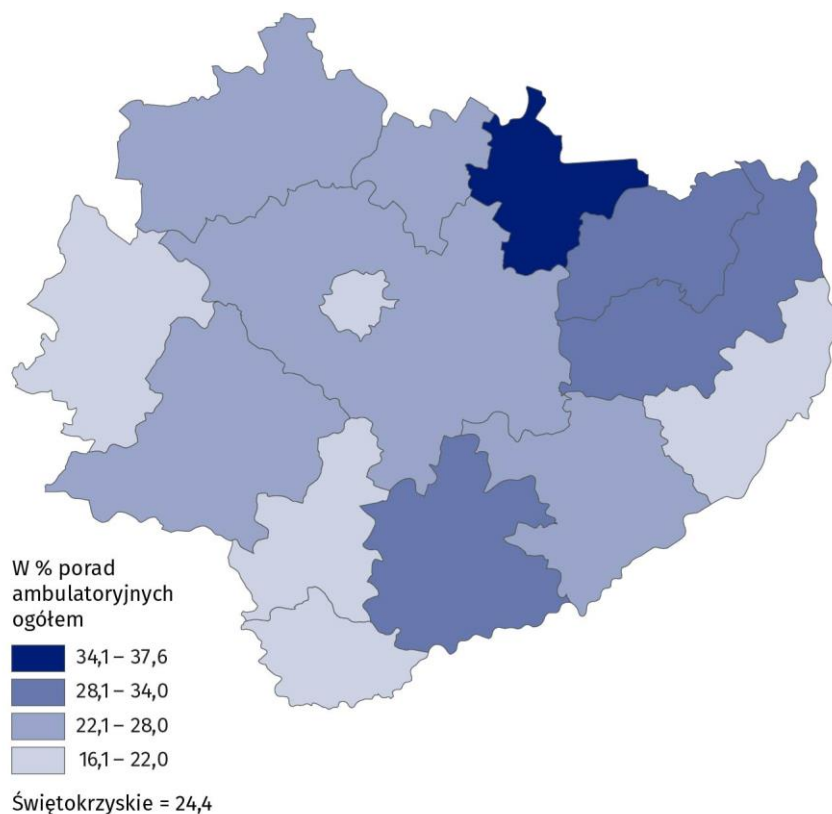

Udział teleporad w poradach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej ogółem wyniósł w województwie świętokrzyskim 24,4%. Najczęściej świadczenia na odległość udzielane były w powiecie starachowickim, w którym teleporady stanowiły 37,6% porad udzielonych w trybie ambulatoryjnym, a także ostrowieckim (31,7%) i opatowskim (31,5%). Stosunkowo najrzadziej wykorzystywane były one natomiast we włoszczowskim (16,1%) i kazimierskim (16,2%).

¹ Teleporada to porada medyczna lub psychologiczna realizowana na odległość z wykorzystaniem połączenia telefonicznego lub innych systemów teleinformatycznych.

² Bez teleporad udzielonych w placówkach podległych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Mapa 1. Teleporady w 2020 r.

Pogorszyła się efektywność działania jednostek systemu ratownictwa medycznego. W 2020 r. ich liczba nie uległa zmianie i wyniosła 60. Pomimo to w ramach medycznych czynności ratunkowych w województwie świętokrzyskich jednostki wykonały o 13,1% mniej wyjazdów na miejsce zdarzenia niż przed rokiem (109,1 tys.). W tej samej skali zmalała liczba osób, którym ratownicy udzielili pomocy (do 126,0 tys.). Bardziej zmniejszyła się populacja osób, którym świadczenia zdrowotnego udzielono w trybie ambulatoryjnym, tj. w szpitalnym oddziale ratunkowym lub izbie przyjęć (o 28,8% – do 115,8 tys.).

Znacznemu ograniczeniu uległa działalność zakładów lecznictwa uzdrowiskowego. W związku z wystąpieniem stanu epidemii COVID-19 w 2020 r. wprowadzono czasowe ograniczenia wykonywania działalności leczniczej polegające na zaprzestaniu udzielania świadczeń w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego oraz rehabilitacji leczniczej (od 14 marca do 14 czerwca 2020 r. oraz od 24 października 2020 r. do 10 marca 2021 r.). Zmieniono również zasady pobytu pacjentów w uzdrowiskach – od 15 czerwca 2020 r. warunkiem rozpoczęcia leczenia był negatywny wynik testu diagnostycznego w kierunku SARS-CoV-2. W efekcie liczba pacjentów/kuracjuszy leczonych w zakładach uzdrowiskowych i stacjonarnych zakładach rehabilitacji leczniczej w województwie świętokrzyskim w 2020 r. zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o ponad połowę (54,4%) i wyniosła 41,0 tys. Znaczny spadek odnotowano przy tym zarówno w grupie leczonych w trybie stacjonarnym (o 52,0%), jak i ambulatoryjnie (o 71,2%).

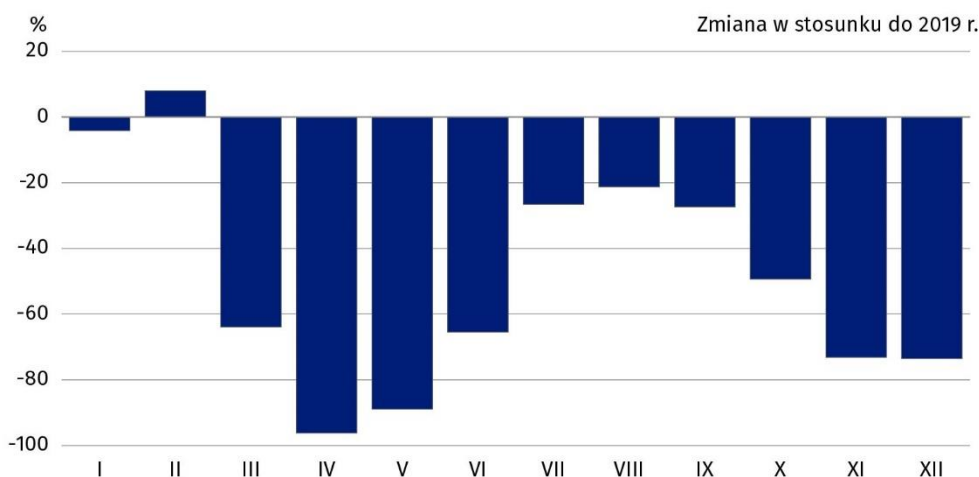
Zmalała aktywność Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa. W 2020 r. liczba krwiodawców w województwie świętokrzyskim wyniosła 15,4 tys. i była o 16,2% mniejsza niż przed rokiem. Wyraźnie zmniejszyła się również liczba donacji (pobrań krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych) – o 15,7% do 30,1 tys.

Turystyka

Znacząco skutki pandemii odczuły podmioty prowadzące działalność turystyczną. W związku ze stanem zagrożenia epidemicznego, w Polsce wprowadzono ograniczenia dotyczące m.in.: przemieszczenia się osób, działalności związanej z prowadzeniem obiektów noclegowych turystycznych i miejsc krótkotrwałego zakwaterowania, a także działalności w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego. Część obiektów noclegowych została przekształcona w izolatoria lub przeznaczona dla osób odbywających kwarantannę. Efektem tych działań było znaczne zmniejszenie liczby korzystających z noclegów w województwie świętokrzyskim. Według danych pochodzących z badania KT-1 (obejmującego podmioty posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych), o ile w pierwszych dwóch miesiącach 2020 r. w województwie świętokrzyskim liczba korzystających z noclegów była zbliżona do poziomu z roku poprzedniego, to w marcu odnotowano załamanie ruchu turystycznego (spadek o 63,9%). Od 1 kwietnia 2020 r. dodatkowo ograniczona została działalność związana z prowadzeniem usług hotelarskich. Z turystycznych obiektów noclegowych w tym miesiącu mogły korzystać jedynie osoby kończące swój pobyt w obiekcie rozpoczęty w marcu lub wykonujące obowiązki zawodowe, w tym przebywające w delegacji. Prowadzenie działalności związanej ze świadczeniem usług hotelarskich było dopuszczalne dopiero od 4 maja. W konsekwencji w kwietniu odnotowano największy spadek liczby turystów w skali roku, a z świętokrzyskich obiektów noclegowych turystyki skorzystało o 96,2% mniej osób niż rok wcześniej. Miesiące letnie przyniosły ożywienie ruchu turystycznego, jednak nawet w stosunkowo najlepszym pod tym względem lipcu, liczba turystów nie osiągnęła 80% poziomu sprzed roku. Notowana poprawa (w związku z ograniczeniami w ruchu międzynarodowym) dotyczyła przede wszystkim korzystających z noclegów pochodzących z Polski. Liczba turystów zagranicznych w miesiącach letnich w dalszym ciągu była o $\frac{2}{3}$ mniejsza niż w 2019 r. Druga fala pandemii zintensyfikowała spadek natężenia ruchu turystycznego. Działalność obiektów noclegowych ponownie została ograniczona od 7 listopada 2020 r. Od tego dnia z turystycznych obiektów noclegowych mogły korzystać m.in. osoby wykonujące obowiązki zawodowe, w tym przebywające w delegacji oraz zawodnicy w czasie zgrupowań i współzawodnictwa sportowego. W rezultacie w okresie listopad-grudzień 2020 r. z turystycznych obiektów noclegowych skorzystało w województwie świętokrzyskim o prawie $\frac{3}{4}$ mniej osób niż przed rokiem (w tym turystów zagranicznych – o ponad 80%).

W skali roku znacznie zmniejszyła się liczba korzystających z noclegów (szczególnie w okresie marzec-maj i listopad-grudzień). Większy spadek odnotowano w grupie turystów zagranicznych

Wykres 9. Korzystający z noclegów według miesięcy w 2020 r.

Liczba korzystających z noclegów w województwie świętokrzyskim w ciągu dwunastu miesięcy 2020 r. wyniosła 335,2 tys. i w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 48,9%. Liczba turystów zagranicznych wyniosła 14,3 tys. i zmniejszyła się w skali roku o 66,9%, podczas gdy w grupie Polaków spadek wyniósł 47,7%. W rezultacie udział turystów zagranicznych wśród korzystających z noclegów obniżył się z w ciągu roku z 6,6% do 4,3%.

Efektom mniejszego ruchu turystycznego był również znacznie niższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych. W 2020 r. wyniósł 21,9%, wobec 33,7% rok wcześniej.

Tablica 4. Korzystający z noclegów według wybranych obiektów^a

Rodzaje obiektów	Korzystający z noclegów			Udzielone noclegi		
	2019	2020	2019=	2019	2020	2019=
	w liczbach bezwzględnych		100	w liczbach bezwzględnych		100
Ogółem	656343	335217	51,1	1940127	1041460	53,7
Obiekty hotelowe	528040	273983	51,9	1104362	627913	56,9
Hotele	480138	251412	52,4	1017345	577474	56,8
Motele	9827	3437	35,0	11514	5921	51,4
Pensjonaty	22018	8284	37,6	48298	23149	47,9
Inne obiekty hotelowe	16057	10850	67,6	27205	21369	78,5
Pozostałe obiekty	128303	61234	47,7	835765	413547	49,5
Schroniska młodzieżowe ^a	17625	5836	33,1	45001	16442	36,5
Ośrodki wczasowe	23817	11946	50,2	93527	51846	55,4
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	11003	4172	37,9	31618	11312	35,8
Zespoły domków turystycznych	2149	2064	96,0	20114	10609	52,7
Kempingi	6962	7732	111,1	11409	12949	113,5
Zakłady uzdrowiskowe	36427	16691	45,8	539084	256311	47,5
Pokoje gościnne/kwatery prywatne	12823	4843	37,8	29244	15769	53,9
Kwatery agroturystyczne	7115	3066	43,1	19843	12126	61,1
Pozostałe obiekty niesklasyfikowane ^b	10382	4884	47,0	45925	26183	57,0

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. b łącznie z hostelami. Pozostałe obiekty niesklasyfikowane to obiekty, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem w całości lub w części, pełnią funkcję obiektu noclegowego dla turystów. Są to m.in. internaty, domy studenckie, ośrodki rekreacyjno-sportowe itp.

Spadek liczby turystów objął prawie wszystkie typy obiektów, a największy dotyczył przebywających w schroniskach młodzieżowych, łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi (o 66,9%), motelach (o 65,0%) i pensjonatach (o 62,4%). Na przeciwnym biegunie znalazły się kempingi, w których z noclegów skorzystało o 11,1% więcej turystów. Stosunkowo niewielki spadek wystąpił ponadto w zespołach domków turystycznych, w których nocleg spędziło o 4,0% mniej osób niż przed rokiem.

Niewielki wpływ pandemii na kempingi i zespoły domków turystycznych wynikał z charakteru tych obiektów. Ich działalność koncentruje się w miesiącach letnich, w których restrykcje zostały znacznie zmniejszone. Dla porównania turyści przebywający na kempingach oraz w zespołach domków turystycznych od czerwca do września 2020 r. stanowili odpowiednio 96,4% i 89,7% ogółu korzystających z tego typu obiektów noclegów w ciągu roku, przy średniej dla wszystkich obiektów w województwie wynoszącej 52,9% (rok wcześniej odpowiednio: 91,1%, 86,9% i 41,9%).

Znacznie mniejsza liczba turystów w 2020 r. skutkowałą spadkiem liczby udzielonych noclegów. Na przestrzeni roku udzielono 1041,5 tys. noclegów, tj. o 46,3% mniej, przy czym w grupie turystów zagranicznych o 61,3% mniej. Największy spadek liczby udzielonych noclegów odnotowano w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (o 64,2%), schroniskach młodzieżowych, łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi (o 63,5%) i zakładach uzdrowiskowych (o 52,5%).

Kultura

W związku z ogłoszeniem w Polsce w 2020 r. stanu zagrożenia epidemicznego, wprowadzone zostały także ograniczenia dotyczące prowadzenia działalności kulturalnej. W ciągu roku m.in. okresowo zakazano organizowania tego typu imprez, a także ustanowione zostały limity dotyczące liczby ich uczestników. Ograniczenia w działalności podmiotów kultury w poszczególnych miesiącach miały różny zakres i formy, w zależności od aktualnej sytuacji epidemicznej. W związku z utrudnieniami w dotarciu do odbiorcy, część jednostek udostępniała swoją ofertę w Internecie.

Wprowadzone obostrzenia doprowadziły do znacznego zmniejszenia liczby osób korzystających z obiektów kultury oraz imprez organizowanych przez jednostki prowadzące tego typu działalność. W 2020 r. na terenie województwa świętokrzyskiego teatry i instytucje muzyczne zorganizowały 538 przedstawień lub koncertów, tj. o 71,5% mniej niż rok wcześniej. Nieco mniejszy, choć również bardzo duży spadek, dotyczył liczby widzów/słuchaczy. W 2020 r. było ich 92,7 tys. (o 64,3% mniej niż w 2019 r.). Głęboki spadek wystąpił niezależnie od rodzaju organizatora, a największy odnotowano w przypadku koncertów organizowanych przez filharmonię, których liczba słuchaczy zmniejszyła się w ciągu roku o 69,2%. Liczba widzów spektakli teatrów muzycznych zmalała o 61,8%, teatrów – o 57,3%, a zespołów pieśni i tańca – o 58,7%.

Duże zmiany odnotowano wśród innych form działalności realizowanych przez teatry i instytucje muzyczne. Próbą dotarcia do widza było zwiększenie przez teatry i instytucje muzyczne liczby seansów filmowych. W 2020 r. zorganizowano ich 61, wobec 3 przed rokiem. Znacznie zwiększyła się także liczba ich uczestników. W 2020 r. w seansach filmowych organizowanych przez teatry i instytucje muzyczne wzięło udział 9,3 tys. osób (45 razy więcej niż w 2019 r.). Z kolei w cieszących się rok wcześniej największą popularnością warsztatach, w 2020 r. wzięło udział tylko 1,1 tys. osób (spadek o 90,5%).

Znacznie ograniczona została w województwie świętokrzyskim działalność kin statycznych. W 2020 r. odbyło się w nich 22,6 tys. seansów (o 53,2% mniej niż w roku poprzednim), które obejrzało 457,9 tys. widzów (spadek o 64,9%). Zdecydowanie zmalała przeciętna frekwencja na jednym seansie, która wyniosła 20 osób (27 – w 2019 r.).

Skala spadku liczby widzów malała wraz z wielkością obiektu. Najmniejsza była w multiplexach, w których filmy obejrzało o 60,5% mniej osób niż przed rokiem. Liczba widzów multiplexów zmniejszyła się o 63,9%, natomiast w mniejszych kinach spadek wyniósł 69,4%.

Równoległe z projekcjami filmowymi, znacznie zmniejszyło się uczestnictwo w różnego rodzaju wydarzeniach kulturalnych, obejmujących: odczyty, prelekcje, spotkania, imprezy muzyczne, koncerty i imprezy plenerowe. Największą popularnością wśród widzów cieszyły się, podobnie jak przed rokiem, zorganizowane przez kina odczyty, spotkania i prelekcje. Liczba imprez tego typu zmalała jednak z 121 do 11, a liczba uczestników zmniejszyła się o 93,0% (do 0,3 tys. osób).

Znacznie zmniejszyła się liczba imprez masowych. W 2020 r. w województwie świętokrzyskim zorganizowano ich 40, tj. o 183 mniej niż w 2019 r. Mniejsza liczba organizowanych imprez masowych pociągnęła za sobą spadek liczby uczestników o 67,2% (do 222,6 tys. osób).

Spadek liczby imprez masowych dotyczył zarówno imprez artystyczno-rozrywkowych (z 113 do 16), jak i sportowych (z 110 do 24). Wyraźnie większy spadek uczestnictwa odnotowano przy tym w przypadku imprez artystyczno-rozrywkowych. Liczba ich uczestników zmniejszyła się w ciągu roku o 84,1%, podczas gdy w imprezach sportowych udział wzięło o 49,9% mniej osób niż w 2019 r.

Znacznie mniejszą liczbę imprez masowych odnotowano niezależnie od sposobu organizacji. W 2020 r. liczba imprez w obiekcie zamkniętym zmalała z 94 do 19, a otwartym – z 129 do 21.

Prawie zaprzestano organizacji imprez masowych ze wstępem wolnych. W 2020 r. uczestniczyło w nich jedynie 1,0 tys. osób (o 99,5% mniej niż rok wcześniej). Liczba uczestników imprez płatnych wyniosła 221,6 tys. (spadek o 54,7%).

Pandemia znacząco wpłynęła na działalność muzeów i oddziałów muzealnych. Wprowadzane ograniczenia oraz czasowe zamknięcie tego typu placówek przyczyniły się do znacznego spadku liczby zwiedzających, których było 204,5 tys. osób, tj. o 68,1% mniej niż w 2019 r.

Poza działalnością wystawienniczą muzea realizowały różne formy działalności oświatowej, które również zostały mocno zredukowane. W 2020 r. zorganizowano 686 imprez tego typu, w których uczestniczyło 88,8 tys. osób (w 2019 r. odpowiednio 4850 i 233,8 tys.). Podobnie jak przed rokiem, zdecydowanie najwięcej osób uczestniczyło w imprezach plenerowych (77,0%

Znacznie zmniejszyła się liczba korzystających z działalności kulturalnej (niezależnie od rodzaju organizatora)

ogółu), ale udział ten w ciągu roku znacznie się zwiększył. Dla porównania w 2019 r. w imprezach plenerowych wzięło udział 44,1% ogółu uczestników imprez oświatowych organizowanych przez muzea.

Ograniczenie działalności wystawienniczej widoczne było również w przypadku galerii. W 2020 r. świętokrzyskie galerie i salony sztuki zorganizowały w Polsce 101 wystaw. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba wystaw krajowych zmniejszyła się o 12. Znacznie szybciej malała liczba odwiedzających, która zmniejszyła się o 47,7% (do 20,5 tys. osób).

Obawy części mieszkańców oraz wprowadzane obostrzenia utrudniły działalność świętokrzyskich bibliotek. Liczba czytelników bibliotek publicznych w 2020 r. wyniosła 126,4 tys. i zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 18,3%. Większy spadek dotyczył wypożyczeń. Ich liczba zmniejszyła się w ciągu roku o 26,9% – do 2,2 mln wol.

Znaczny spadek czytelnictwa bibliotecznego dotyczył nie tylko bibliotek publicznych, ale również pozostałych placówek tego typu. W 2020 r. w bibliotekach innych niż publiczne liczba czytelników wyniosła 14,0 tys. i w stosunku do roku poprzedniego zmalała o 34,3%. Znacznie zmniejszyła się także liczba udostępnień ich księgozbioru, zarówno na zewnątrz (o 44,0% – do 91,3 tys. wol.), jak i na miejscu (o 64,4% do 62,3 tys. wol.).

Wykres 10. Odwiedzający wybrane placówki kultury w 2020 r.

a Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze. b W kraju.

W 2020 r. centra kultury, domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice zorganizowały 2797 imprez (o 54,7% mniej niż przed rokiem). Spadkowi liczby imprez towarzyszył duży ubytek liczby uczestników. W ciągu roku uczestników było mniej o 80,0%, a ich liczba wyniosła 249,9 tys. Znacznie mniej uczestników odnotowano niezależnie od rodzaju imprezy. Najmniejszy spadek wystąpił w przypadku konkursów i wystaw, w których udział wzięło odpowiednio o 56,3% i 60,7% mniej osób niż przed rokiem, natomiast największy – imprez turystycznych i sportowo – rekreacyjnych (o 89,8%) i warsztatów (o 88,3%).

Zmalała liczba członków kół (klubów) prowadzonych w centrach kultury, domach, ośrodkach kultury, klubach i świetlicach. W 2020 r. ich liczba wyniosła 12,6 tys. i była o 35,1% mniejsza niż rok wcześniej. Znacznie ograniczone zostało również uczestnictwo w grupach artystycznych oraz kursach znajdujących się w ofercie centrów kultury, domów, ośrodków kultury, klubów i świetlic. Liczba członków grup artystycznych zmalała na przestrzeni roku o 15,4% (do 7,1 tys.), a absolwentów kursów o 43,6% (do 0,9 tys.).

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Kielcach
Dyrektor Agnieszka Piotrowska-Piątek

Tel: 41 249 96 00

Rzeczposzechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek

Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Rocznik Statystyczny Województwa Świętokrzyskiego 2020](#)

[Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego - grudzień 2020](#)

[Biuletyn statystyczny województwa świętokrzyskiego - IV kwartał 2020](#)

[Popyt na pracę w województwie świętokrzyskim w 2020 r.](#)

[Turystyka w województwie świętokrzyskim w 2020 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

[Dziedzinowe Bazy Danych](#)

[System Monitorowania Rozwoju STRATEG](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku pojęć stosowanych w statystyce publicznej

[Lista pojęć statystyki publicznej](#)